

Uchwała Nr V/121/24
Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 24 września 2024 r.

w sprawie wniosku o kontrolę w Obszarze Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej.

Na podstawie art. 243 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) w związku z art. 91 pkt 2b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.) **uchwała się**, co następuje:

§ 1. Postanawia się przekazać wniosek o kontrolę w Obszarze Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej według właściwości Marszałkowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

§ 2. Uzasadnienie przekazania wniosku stanowi załącznik do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Bogdan Bartnicki

Załącznik do uchwały Nr V/121/24
Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 24 września 2024 r.

Uzasadnienie

Dnia 03.09.2024 r. do Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego wpłynął wniosek o kontrolę w Obszarze Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej przekazany według właściwości przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Według tego organu działanie takie jest podyktowane treścią art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.). Zgodnie z brzmieniem tego przepisu wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, położenie, obszar, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 24 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. Likwidacja lub zmniejszenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, wyłącznie z powodu bezpowrotnej utraty wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach i możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem.

Wprawdzie aktem prawnym regulującym ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej jest nadal rozporządzenie Nr 132 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 178, poz. 2614), zaś w ww. akcie prawnym jako sprawujący nadzór nad wskazanym Obszarem wyznaczony został Wojewódzki Konserwator Przyrody, nie oznacza to jednak automatycznie, że to organy administracji rządowej są właściwe do przeprowadzenia wnioskowanej kontroli na wspomnianym obszarze chronionego krajobrazu.

Niezbędnym jest bowiem uwzględnienie, że po wydaniu rozporządzenia Nr 132 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej weszła w życie ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753, z późn. zm.).

Znaczenie wejścia w życie ww. nowelizacji dla podziału kompetencji między administrację rządową i samorządową w zakresie tworzenia i funkcjonowania obszarów chronionego krajobrazu wyjaśnił już kilkakrotnie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie.

Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w uzasadnieniu wyroku z dnia 29 lipca 2014 r., sygn. akt II SA/Ol 635/14, LEX nr 1502432:

„w wyniku nowelizacji ustawy z dnia w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2013r. poz. 627 ze zm., dale jako: u.o.p.) dokonanej mocą ustawy z dnia 23 stycznia 2009r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753), zmieniono brzmienie art. 23 ust. 2 u.o.p. wprowadzając zapis, że wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa. Na skutek nowelizacji uległ zatem zmianie dotychczasowy podział kompetencji między administrację rządową i samorządową w zakresie tworzenia i funkcjonowania obszarów chronionego krajobrazu. Organem kompetentnym w powyższej kwestii przestał być wojewoda, a stał się nim sejmik województwa. Słusznie zatem skarżący zarówno skargę, jak i wezwanie do usunięcia naruszenia prawa skierował do sejmiku województwa.”

Tożsame stanowisko Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie zawarł w uzasadnieniu wyroku z dnia 24 maja 2016 r., sygn. akt II SA/Ol 154/16, LEX nr 2062834.

Zatem istotnie należy uznać, iż w wyniku wejścia w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji

publicznej w województwie organy administracji rządowej przestały być właściwe w przedmiocie ustalenia, czy na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej doszło do naruszenia zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych.

Nie oznacza to jednak automatycznie, iż organem właściwym do dokonania ustaleń w powyższym zakresie jest Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Naruszenie zakazów ustanowionych na Obszarze Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej w akcie prawnym wydanym na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody podlega karze aresztu albo grzywny (o czym stanowi art. 127 pkt 1 lit. d ww. ustawy). Orzekanie w tych sprawach następuje (w myśl art. 132 ustawy o ochronie przyrody) na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

W tym stanie rzeczy ustaleń, czy na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej doszło do naruszenia zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych, powinien dokonać ten organ (podmiot) działający w ramach struktur Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, który został określony jako organ w zakresie ochrony przyrody w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Sejmik Województwa nie został wskazany jako organ w zakresie ochrony przyrody (por. unormowania zawarte w art. 91 ww. ustawy). Natomiast na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody jako jeden z organów ochrony przyrody wyznaczony został Marszałek Województwa (por. art. 91 pkt 2b ustawy o ochronie przyrody).

Wobec powyższego wniosek o przeprowadzenie kontroli, czy na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej doszło do naruszenia zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, należało przekazać Marszałkowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Dla porządku zauważyć można, że stanowisko zawarte w uzasadnieniu niniejszej uchwały jest zbieżne ze stanowiskiem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie odnośnie organu właściwego do zweryfikowania, czy na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej doszło do naruszenia zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, przedstawionym w skierowanym do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie zawiadomieniu z dnia 2 września 2024 r., znak: WOPN.660.1.475.2024.KP.

Przewodniczący Komisji Skarg,
Wniosków i Petycji

Jan Bobek